

Plán péče o přírodní památku Chyjická stráň

**na období
2013-2022**

Zpracoval: Mgr. Michal Gerža
Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických horách
e-mail: gerzamichal@centrum.cz, tel. 776 829 741

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1992
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Chyjická stráž
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	ONV Jičín
číslo předpisu:	nepodařilo se dohledat
datum platnosti předpisu:	26. 9. 1990
datum účinnosti předpisu:	26. 9. 1990

V roce 1999 byla PP Chyjická stráž okresním úřadem v Jičíně přehlášena nařízením č. 3/1999.

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Jičín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jičín
obec:	Chyjice, Jičíněves
katastrální území:	Dolany u Chyjic Chyjice

Příloha č. 1:

Orientační mapa s vyznačením území.

Příloha č. 2:

Ortofotomapa s vyznačením území.

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: Chyjice, 549223

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
399/2		lesní pozemek		252	2086	2086
400/1		lesní pozemek		304	7594	7954
400/2		lesní pozemek		304	4592	4592
400/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	304	646	646
400/5		ostatní plocha	ostatní komunikace	304	36	36
409/2		lesní pozemek		88	4375	4375
409/3		lesní pozemek		303	4132	4132
416		lesní pozemek		171	1060	1060
417/1		lesní pozemek		70	5191	5191
421/1		lesní pozemek		171	1922	1922
426		lesní pozemek		57	273	273
427		lesní pozemek		57	1230	1230
429		lesní pozemek		57	4456	4456

430/3		lesní pozemek		57	2341	2341
434		lesní pozemek		57	3501	3501
435/1		lesní pozemek		57	2370	2370
452/1		lesní pozemek		250	27047	27047
455		lesní pozemek		47	3686	3686
456		lesní pozemek		57	1120	1120
457		lesní pozemek		204	1447	1447
458/2		zahrada		47	1431	1431
701/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	505	306
703/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	70	422	422
707/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	371	371
708		ostatní plocha	ostatní komunikace	57	776	776
1258		orná půda		47	12356	1351
1260		ostatní plocha	jiná plocha	10001	239	51
Celkem						84173

Katastrální území: Dolany u Chyjic, 655422

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
692		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	10001	3402	3402
693		lesní pozemek		10001	267206	267206
Celkem						270608

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. 3:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	34,6			
vodní plochy	0,34		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	0,34
trvalé travní porosty				
orná půda	0,14			
ostatní zemědělské pozemky	0,14			
ostatní plochy	0,26		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	0,26
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	35,48			

Rozloha PP uvedená v nařízení č. 3/1999 Okresního úřadu v Jičíně je 35,4460 ha. Na území PP došlo od té doby k digitalizaci katastru a řada parcel byla nově vymezena. Aktuální rozloha 35,48 ha vychází z vymezení a zaměření PP v roce 2012.

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

PP Chyjická stráň se nepřekrývá s žádným dalším typem chráněného území.

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmět ochrany je v nařízení č. 3/1999 Okresního úřadu Jičín v čl. XII definován takto: účelem zřízení přírodní památky je ochrana dubohabrového háje s výskytem chráněných a ohrožených druhů živočichů.

Takto je předmět ochrany definován nedostatečně, neboť na území PP se vyskytují i chráněné a ohrožené druhy rostlin, které by rovněž měly být zahrnuty mezi předměty ochrany.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
<p>hercynské dubohabřiny asociace <i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i> Passarge 1962 (biotop L3.1 hercynské dubohabřiny)</p>	<p>přibližně 96 %</p>	<p>Dubohabřiny tvoří téměř celou plochu PP. Většina porostů je svým druhovým složením blízka přirozené druhové skladbě. Převažuje dub a habr, ojediněle jiné dřeviny. Porosty jsou jednoetážové mladší věkové skladby nebo jen se slabě vyvinutou horní etáží s výstavky dubu. Ačkoliv je les veden jako les vysoký, v minulosti byl z převážné většiny obhospodařován jako les střední či nízký (pařezina). Znaky tohoto tvaru lesa jsou patrné dodnes.</p> <p>Složení bylinného patra je variabilní zejména s ohledem na vlhkostní poměry, úživnost stanoviště, zapojení stromového patra a projevy ruderalizace a zabařenění. Na většině plochy je spíše chudší, místy i jen sporadicky vyvinuté. Na velkých plochách je však celkem zachovalé a jeho skladba je typická pro dubohabrové lesy. Místy se roztroušeně až celkem hojně vyskytují některé teplomilnější druhy, které indikují přechodné porosty k teplomilným doubravám (např. <i>Festuca heterophylla</i>, <i>Pyrethrum corymbosum</i>, <i>Lathyrus niger</i>). V bylinném patře se vyskytují i ohrožené a chráněné druhy. Místy velmi hojně roste např. <i>Lilium martagon</i>, ve V části se ve vlhčích porostech nachází až masově <i>Arum maculatum</i>. Při krajích lesa jsou místy vyvinuty keřové pláště.</p>
<p>lužní lesy svazu <i>Alnion incanae</i> Pawlowski at al. 1928 (biotop L2.2 jasanovo-olšové luhy)</p>	<p>přibližně 3 %</p>	<p>Lužní lesy se zde vyskytují na svahových prameništích a podél drobných stružek. S dubohabřinami tvoří místy plynulé přechody. Hlavní dřevinou je jasan, podle zamokření přibývá olše nebo na sušších místech dub. Bylinné patro je velice rozmanité podle intenzity zamokření. Ve V části PP se v těchto porostech vyskytuje hojně chráněný <i>Arum maculatum</i>.</p>

B. druhy

název druhu	stupeň ohrožení dle červeného seznamu ČR	stupeň ohrožení dle vyhlášky č. 395/1992	popis biotopu a další poznámky
áron plamatý (<i>Arum maculatum</i>)	C3	§3	Vlhčí lesní porosty ve V části PP.
starček raketolistý (<i>Senecio erucifolius</i>)	C2	§2	Druh slunných a polostinných stanovišť, rostoucí na sušších loukách, lesních pláštích a teplomilných doubravách. V ČR se vyskytuje jen velmi ostrůvkovitě v oblasti termofytika, výjimečně přesahuje do mezofytika.
prorostlík dlouholistý (<i>Bupleurum longifolium</i>)	C2		Světlejší dubohabřina s bohatým podrostem v JV části PP.

Vysvětlivky:

Stupeň ohrožení dle červeného seznamu ČR

C2 – druh silně ohrožený

C3 – druh ohrožený

Stupeň ohrožení dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.

§2 – druh silně ohrožený

§3 – druh ohrožený

Lokalita slouží jako refugium rostlin a některých živočichů typických pro dubohabrové lesy v kulturní krajině Jičínska. Ačkoliv se zde vyskytuje více vzácnějších druhů, jedná se o druhy, které se nalézají nebo je jejich výskyt pravděpodobný i na dalších lokalitách v okolí. Regionálně je významný masový výskyt druhu *Arum maculatum*, dále silně ohroženého *Bupleurum longifolium* a *Senecio erucifolius*, který patří k velmi vzácným taxonům v rámci celé ČR. Dosud zde neproběhl podrobnější průzkum entomologický, který by mohl odhalit výskyt dalších velice vzácných druhů z řad hmyzu.

1.8 Cíl ochrany

Zachování lesních ekosystémů ve složení blízkému přirozené druhové a věkové skladbě a zachování vhodných podmínek a podpora výskytu vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů přírodě šetrnými zásahy.

Současně je cílem dosáhnout šetrným lesnickým hospodařením a rekonstrukčním managementem přírodě blízké, druhové, věkové a prostorové skladby i v lesních porostech s nižším stupněm přirozenosti.

Omezení či pozastavení vývojových procesů v nelesních ekosystémech, které vedle přírody formoval svou činností i člověk tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému (starého sadu).

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Chyjická stráž se rozkládá mezi obcemi Chyjice a Dolany JJZ města Jičína. Její velikost je 35,79 ha. PP se nachází na jihozápadním svahu a tvoří jej dubohabřina s charakteristickou hajní květenou. Lesní porost je obklopen ornou půdou a má funkci biocentra v zemědělské krajině.

Geomorfologie, geologie a pedologie

Geomorfologické členění

Provincie: Česká vysočina

Subprovincie: Česká tabule

Oblast: Severočeská tabule

Celek: Jičínská pahorkatina

Podcelek: Turnovská pahorkatina

Okrsek: Markvartická plošina

Markvartická plošina je členitá pahorkatina, která vytváří k jihu a jihovýchodu ukloněný denudační reliéf plošin a mírných svahů, místy se sprašovými pokryvy a závějemi a s mělkými údolími svahových potoků v povodí Mrliny (Demek et al. 1987). Lokalitu tvoří svah s převážně JZ expozicí. Nadmořská výška je přibližně 254-300 m.

Geologická stavba podloží je tvořena sedimenty svrchní křídly, zejména vápnatými jílovci s vložkami vápnatých pískovců.

Půdní pokryv je tvořen pararendzinou typickou, která je po severním a severovýchodním okraji lokality doprovázena úzkým pásem hnědozemě typické vyvinuté na spraši.

Hydrologické a klimatické poměry

Na území PP se nenachází žádný vodní tok. Pouze podél části JZ hranice se nachází příkop drobného regulovaného potůčku. Příznačný je však výskyt podsvahových pramenišť (ve V části). Voda není sbírána do vodotečí, ale vytváří zamokřené plošky (až drobné tůňky) a pouze místní sběrné kanálky. Pod svahem PP protéká tok Mrliny, do jehož povodí lokalita spadá. Plochý hřbítek tvořící SV hranici území představuje rozvodí Mrliny a Cidlina.

Území se nachází v klimatické oblasti mírně teplé MT11. Vybrané klimatické ukazatele jsou pro toto následující: počet letních dnů 40–50, počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více 140–160, průměrná teplota v lednu -2 – -3 °C, v červenci 17 – 18 °C, srážkový úhrn ve vegetačním období 350–400 mm, v zimním období 200-250 mm, průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více 90–100. Léto je dlouhé, teplé a mírně suché, zima je krátká, mírně teplá a velmi suchá a krátkým trváním sněhové pokrývky.

Klimatická charakteristika zpracována podle Quitta 1971, 1975.

Fytogeografické poměry a potenciální vegetace

Fytogeograficky leží území v mezofytiku ve fytogeografickém okrese 55 Český ráj, podokrese 55e Trosecká pahorkatina.

Květena Trosecké pahorkatiny je jednotvárná, odpovídá vegetačnímu stupni suprakolinnímu, srážkově se jedná o území víceméně nadbytkové, reliéf krajiny je více plochý než svažité, podklad je chudý i živný, kulturní plochy převládají nad lesními (Skalický 1988).

Dle mapy potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová et al. 1998) je oblast řazena do zóny černýšových dubohabřin asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum*.

Flóra

Pro účely plánu péče byl na území PP v roce 2011 proveden floristický inventarizační průzkum. Včetně údajů jiných autorů zde bylo dosud zjištěno více jak 300 druhů cévnatých rostlin. Květena území je tvořena především druhy typickými pro dubohabřiny. Z dřevin se vyskytují především dub letní a zimní (*Quercus robur*, *Q. petraea*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), habr obecný (*Carpinus betulus*), méně javor babyka a klen (*Acer campestre*, *A. pseudoplatanus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), třešeň ptačí (*Prunus avium*). Keřové patro je vyvinuto velmi slabě a na velkých plochách zcela chybí. Hojnější je pouze v SZ části PP. V něm se vedle druhů stromového patra vyskytují dále např. líska obecná (*Corylus avellana*), hlohy (*Crataegus* sp.), ojediněle se vyskytuje lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*). VZ části PP se v keřovém patře vzácně vyskytuje i teplomilný jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). Degradčním prvkem při zvýšené eutrofizaci je bez černý (*Sambucus nigra*).

Bylinné patro dubohabřin je velice variabilní. Místy je velice chudé a vyvinuto jen sporadicky. Často dominuje konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), méně často svízel vonný (*Galium odoratum*), strdivka jednokvětá (*Melica uniflora*) a na mezofilnějších stanovištích bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*). Na velkých plochách je však bylinné patro druhově bohaté a z typických druhů dubohabřin a mezofilních lesů se v něm dále vyskytují např. jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), plicník tmavý (*Pulmonaria obscura*), kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*), strdivka nicí (*Melica nutans*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), pšeničko rozkladité (*Milium effusum*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*) Místy se vyskytují i teplomilnější prvky, jako např. řimbaba chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*), kostřava různolistá (*Festuca heterophylla*) či hrachor černý (*Lathyrus niger*). Z chráněných druhů rostlin v lesních porostech místy hojně roste lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), ve V části ve vlhčích partiích se až masově vyskytuje áron plamatý (*Arum maculatum*). V JV části PP se v počtu mnoha desítek rostlin vyskytuje silně ohrožený prorostlík dlouholistý (*Bupleurum longifolium*). Ojediněle byla nalezena chráněná okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*). Místy, zejména podél SV okraje se hojněji vyskytuje svízel přítula (*Galium aparine*), který je projevem eutrofizace a ruderalizace porostů.

Na prameništích a lesních mokřinách se vyskytují porosty charakteru luhu. podle intenzity zamokření se v jejich stromovém patře v různé míře uplatňují jasan

ztepilý, dub letní a olše lepkavá. Rovněž bylinné patro je variabilní. Při V okraji PP na spíše mezofilnějších stanovištích převládají bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), pryskyřník kosmatý (*Ranunculus lanuginosus*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), orsej jarní (*Ficaria verna* subsp. *bulbifera*), ostřice lesní (*Carex sylvatica*) a též áron plamatý (*Arum maculatum*). Na rozsáhlých prameništích ve střední části PP se hojně vyskytuje dále např. blatouch bahenní (*Caltha palustris*), ostřice oddálená a ostrá (*Carex remota*, *C. acutiformis*). Ojediněle byl zjištěn ohrožený krtičník křídlatý (*Scrophularia umbrosa*).

V minulosti byly z PP popisovány bohaté lesní okraje. Ty jsou v současnosti již silně degradovány. Pouze při J okraji ve střední části PP se dosud nachází neobhospodařovaný malý jabloňový sad, jehož podrost má charakter mezofilních bylinných lemů. Rostou zde např. klinopád obecný (*Clinopodium vulgare*), smldník jelenní (*Peucedanum cervaria*), dobromysl obecná (*Origanum vulgare*), pryskyřník hlíznatý (*Ranunculus bulbosus*), jehlice trnitá (*Ononis spinosa*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*) aj. Nejvzácnějším druhem nalezeným na lokalitě je silně ohrožený starček raketolistý (*Senecio erucifolius*), nalezený v roce 1996 (Šoltysová et Tomsa 2001). Jedná se o vzácně a jen ostrůvkovitě vyskytující se druh teplých oblastí ČR. Jeho výskyt byl zaznamenán zřejmě v lesních lemech.

Současným botanickým průzkumem nebyl potvrzen výskyt některých druhů zjištěných na lokalitě v minulosti. Převážně se jedná o druhy světlých teplomilnějších lesů a jejich okrajů (je možné, že některé druhy byly zaznamenány již mimo území PP). Některé patří k vzácným a ohroženým druhům. Jsou to např. kakost krvavý (*Geranium sanguineum*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), mochna bílá (*Potentilla alba*), strdivka zbarvená (*Melica picta*), zvonek klubkatý (*Campanula glomerata*), hvozdík svazčitý (*Dianthus armeria*) aj. Jejich vymizení lze dát do souvislosti zejména s převodem světlejších nízkých a středních lesů na tvar lesa vysokého a s eutrofizací a ruderalizací zejména lesních okrajů.

Z 305 druhů dosud nalezených na lokalitě je 5 (tj. 1,6 %) uvedeno ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. a patří mezi druhy chráněné (v kategorii druhů ohrožených to jsou 4 druhy, v kategorii silně ohrožených 1 druh). Podle červeného seznamu ČR (Procházka 2001) bylo na lokalitě dosud zjištěno 34 druhů (tj. 11,1 %), z toho 2 v kategorii silně ohrožený (C2), 11 v kategorii ohrožený (C3) a 21 v kategorii druhů vyžadujících další pozornost (C4a).

Soupis všech zjištěných druhů vyšších rostlin je uveden v samostatné příloze.

Fauna

Pro účely plánu péče byl na území PP v roce 2011 proveden ornitologický inventarizační průzkum. Byly zde zjištěny běžné druhy lesních ptáků a ptáků zemědělské krajiny, které hnízdí i v lesních porostech a v krajích lesů. Jsou to např. brhlík lesní (*Sitta europaea*), holub hřivnáč (*Columba plumbus*), linduška lesní (*Anthus trivialis*), lejsek černohlavý (*Ficedula hypoleuca*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), sýkora (*Parus* sp.), šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*). Z chráněných druhů (v kategorii druhů ohrožených) se vyskytují jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) a slavík obecný (*Luscinia megarhyncho*).

Z plazů byli v roce 2011 pozorováni v krajích lesa, v přilehlých křovinách, sadech apod. ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a slepýš křehký (*Anguis fragilis*). Z dalších obratlovců byly v minulosti zjištěny (Šoltysová et Tomsa 2001) běžné druhy,

jako např. myšice lesní a křovinná (*Apodemus flavicollis*, *A. sylvaticus*). Dosud na lokalitě nebyl prováděn žádný entomologický průzkum. Pouze ze SV okraje PP pochází jedno pozorování chráněného roháče obecného (*Lucanus cervus*) (Zicha, nálezová databáze ochrany přírody).

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
rostliny			
starček raketolistý (<i>Senecio erucifolius</i>)	?	§2	Druh slunných a polostinných stanovišť – sušší louky, lesní pláště, teplomilné doubravy. V roce 1996 byl nalezen při jižních okrajích lesa.
kruštík modrofialový (<i>Epipactis purpurata</i>)	?	§3	Druh uvádí Šoltysová et Tomsa (2001). Současný výskyt je velmi pravděpodobný.
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>)	?	§3	Druh zjištěn v 70. a 80. letech 20. století. Současný výskyt je velmi pravděpodobný.
áron plamatý (<i>Arum maculatum</i>)	velmi hojně až masově	§3	Zejména ve vlhčích porostech ve V části PP.
lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>)	místa velmi hojně až masově	§3	Víceméně po celé lokalitě.
okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	v r. 2011 nalezeny 2 rostliny	§3	Druh je na lokalitě jistě hojnější.
bezobratlí			
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)		§3	zaznamenán v roce 2008 (O. Zicha, NDOP)
mravenec (<i>Formica</i> sp.)	v roce 2011 nalezeno jedno mraveniště	§3	na rozhraní starého sadu (DP 1) a lesa

obratlovci			
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	roztroušeně v krajích lesa	§2	pozorován 1 exemplář v roce 2011 v kraji lesa ve střední části PP
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	roztroušeně v krajích lesa	§2	pozorována vícekrát v roce 2011 v krajích lesa a v přilehlých křovinatých a travnatých plochách
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	jednotlivě	§3	zaznamenán v roce 2011, jen jednotlivě
slavík obecný (<i>Luscinia megarhyncho</i>)	jednotlivě	§3	zaznamenán v roce 2011, jen jednotlivě

Vysvětlivky:

Chráněné druhy dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.

§2 – silně ohrožené

§3 – ohrožené

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Území bylo vyhlášeno v roce 1990 vyhláškou ONV v Jičíně jako chráněný přírodní výtvar. Pro přírodní památku byl v roce 2001 zpracován plán péče na období 2001–2010. V rozporu s plánem péče vznikly v PP dvě holiny, kde obnova probíhá uměle, bez využití přirozeného zmlazení.

Lokalita je součástí Územního systému ekologické stability a plní funkci biocentra (1 LBC 30).

b) lesní hospodářství

Podle historických dokladů z roku 1876 území Chyjické stráně tvořily porosty středního lesa s převážným zastoupením dubu. Obmýtní doba spodní etáže byla 30 let (později jen 25 let). Obmýtní u výstavků bylo z původních 250 let sníženo na 125-150 let. Přirozená obnova porostů byla doplňována výsadbou odrostků a pahýlových sazenic. Kromě listnáčů se měl pěstovat i modřín. Koncem 19. století bylo sníženo obmýtní u spodní etáže na 20 let (r. 1906 se zvýšilo na 25 let), u výstavků na 80-100 let. Objevily se snahy o pěstování jasanu amerického a zvýšil se podíl modřínu. Ve 20. letech 20. století se prováděly pokusy se zavedením modřínu japonského. Protože svah s lesním porostem trpěl sjížděním půdy, byly zde vytvořeny příkopy a trativody snižující zamokření.

Od 2. poloviny 20. století se nízké a střední (sdružené) lesy v ČR prakticky přestaly pěstovat a byly převáděny na tvar lesa vysokého. Takové porosty bývají označovány jako nepravé kmenoviny. Stejný vývoj měly i lesní porosty na území PP Chyjická stráně. Na dnešních porostech jsou dosud znaky dřívějšího způsobu hospodaření (např. vícekmenné útvary dubu). Většina lesa má jednoetážovou strukturu a je mladších věkových kategorií (60-80 let). Některé porosty si však dosud

udržují dvouetážovou strukturu s nižší etáží cca 70 let a vyšší etáží se starými výstavky dubu. Z biotických činitelů bylo v současnosti pozorováno pomístně vyšší poškození tracheomykózou. V lesních porostech se nachází cestní síť. Některé cesty nejsou v příliš dobrém stavu a byla by vhodná jejich šetrná údržba a obnova.

Plán péče na období 2001–2010 obsahoval návrhy lesnických zásahů v jednotlivých porostech. Navržené zásahy v lesním hospodaření měly vést k zachování přírodě blízké druhové skladby. Vesměs měly podobu podrostního způsobu hospodaření, využívání malých kotlíků jako obnovních prvků, využívaly přirozeného zmlazení a diverzifikovaly věkovou strukturu porostů. Nedostatkem navrženého lesnického managementu bylo, že byl jednostranně zaměřen na pěstování lesa vysokého s vyšší dobou obmýtí (cca 150 let). Pěstování lesa s vysokým zakmeněním a vysokou dobou obmýtí v doubravách je zcela proti smyslu zachování druhové diverzity rostlinstva a z části i živočichů (Konvička et al. 2004). Historicky byla Chyjická strán obhospodařována především jako les střední (sdružený). Převod na les vysoký mělo zřejmě za následek vymizení některých vzácných druhů rostlin.

Přínosem v současném hospodaření je ponechávání padlých kmenů na místě k zetlení (zejména břízy). Velice pozitivní efekt na biodiverzitu má prosvětlování porostů při výchovné a výběrné obnovní těžbě ve V části PP.

c) zemědělské hospodaření

Na území PP zasahuje zemědělská půda jen zcela okrajově. Jedná se o části parcel, které jsou využívány jako orná půda. Tyto plochy jsou navrženy k vyloučení z PP (viz. kap. 3.4). PP je z velké části obklopena ornou půdou. Na lesní porosty tak zemědělská činnost působí nepřímo. Dochází ke splachům z výše položených polí a k následné eutrofizaci lesního společenstva. Ta se projevuje zejména rozvojem ruderalního keřového patra s hojným bezem černým a rovněž dochází k degradaci a ochuzení patra bylinného.

d) myslivost

Na území PP bylo zjištěno pouze jedno myslivecké zařízení k příkrmování zvěře. Její vliv na lesní porosty je značný, neboť na rozsáhlých plochách lesa zcela chybí přirozené zmlazení a ani pařezové výmladky neodrůstají. Zvěř tak zcela znemožňuje přirozenou obnovu porostů.

e) rekreace a sport

Území PP Chyjické stráně má pro rekreaci a sport využití zcela minimální. Neprochází jím ani žádná značená turistická trasa, pouze podél severního okraje vede značená cyklistická trasa. Lesní porost je navštěvován jen zřídka místními obyvateli.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- územní plán obce Jičíněves
- LHP pro LHC 504441 Obec Jičíněves
- LHP pro LHC 504828 Jičín

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	504441 Obec Jičíněves
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	26,74
Období platnosti LHP (LHO)	01.01.2008 - 31.12.2017
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

Přírodní lesní oblast	Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	504828 LHO Jičín
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	7,86
Ob platnosti LHP (LHO)	01.01.2008 - 31.12.2017
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

Souhrnná plocha porostních skupin podle LHP je 34,6 ha. V kapitole 1.4 je výměra lesních pozemků podle katastru nemovitostí 34,6 ha. Skutečná rozloha ploch s lesními porosty je podle LHP 34,43 ha. Malé plochy lesních pozemků nejsou totiž využívány jako les (např. průseky elektrického vedení).

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů (přirozená skladba dle Plívy 1971)

Přírodní lesní oblast: Polabí				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
1B	bohatá habrová doubrava	DBZ 8 HB 1 BK 1 LP	27,2	79,0
1H	sprašová habrová doubrava	DBZ 8 HB 2 LP BŘK keře	1,59	4,62
1I	uléhavá (habrová) doubrava	DBZ 8 HB 1 LP(BŘ) 1 BO	0,63	1,83
1O	lipová doubrava	DB 8 HB 1 LP 1 OS BŘ	2,75	7,99
1V	vlhká habrová doubrava	DB 5 JS 2 (JLH JL JLV) 1 LP 1 HB 1 JV	0,15	0,44
2I	uléhavá kyselá buková doubrava	DBZ 7 BK 3 BO BŘ	2,11	6,12
Celkem			34,43	100

Přehled výměr a zastoupení SLT se podle lesních hospodářských knih a digitálního podkladu poskytnutého ÚHUL mírně liší. Pro zpracování přehledu výměr a zastoupení SLT byly využity údaje podle lesních hospodářských knih, kde každému porostu je přidělen jen jeden převažující SLT. Podle digitálního podkladu ÚHUL se na území PP nachází dále v menší rozloze SLT 1D.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk ztepilý	0,03	0,1		
MD	modřín opadavý	0,14	0,4		
BO	borovice lesní			+	+
Listnáče					
DB	dub (zimní, letní)	18,34	53,5	27,3	79,3
HB	habr obecný	10,26	29,9	3,39	9,8
LP	lípa (velkolistá, srdčitá)	0,98	2,9	0,34	1
OS	topol osika	0,41	1,2	+	+
JV	javor mléč a klen	0,09	0,3	+	+
JS	jasan ztepilý	1,13	3,2	0,03	0,1
JL	jilm (horský, vaz, habrolistý)	0,01	+	0,02	0,1
BB	javor babyka	0,52	1,5		
BŘ	bříza bělokorá	1,76	5,1		
OL	olše	0,4	0,9		
TŘ	třešeň ptačí	0,01	+		
TP	topol (bílý, kanadský, černý)	0,28	0,8		
VR	vrba (bílá, křehká)	0,07	0,02		
BK	buk lesní			3,35	9,7
BŘK	jeřáb břek			+	+
Celkem		34,43	100 %	34,43	100,00%

Současné zastoupení dřevin je zpracováno podle hospodářských knih.

Příloha č. 4:

Mapa typologická podle OPRL

Příloha č. 5:

Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o nelesních pozemcích

Popis dílčích ploch (DP) a objektů

označení plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče
1	0,28	Starý zarůstající jabloňový sad s podrostem charakteru mezofilního bylinného lemu. Při úpravě hranic PP na celé parcely by byla část této plochy z PP vyloučena. Cílem péče je zachování sadu s bylinným podrostem.

Příloha č. 6

Mapa dílčích ploch

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Plán péče na období 2001–2010 obsahoval návrhy lesnických zásahů v jednotlivých porostech. Navržené zásahy v lesním hospodaření měly vést k zachování přírodně blízké druhové skladby. Vesměs měly podobu podrostního způsobu hospodaření, využívání malých kotlíků jako obnovních prvků, využívaly přirozeného zmlazení a snažily se diverzifikovat věkovou strukturu porostů. Potud lze návrhy zásahů v předchozím plánu péče považovat za vyhovující pro předmět ochrany. Nedostatkem navrženého lesnického managementu však bylo, že byl jednostranně zaměřen na pěstování lesa vysokého s vyšší dobou obmýtl (cca 150 let). Historicky však byla Chyjická strán obhospodařována především jako les střední. Převod na les vysoký mělo zřejmě za následek vymizení některých vzácných druhů rostlin. Ekologické nároky řady doubravních druhů rostlin a živočichů jsou takové, že zapojený a stinný vysoký les s vysokou dobou obmýtl pro ně není příliš vhodný. Naopak preferují spíše nižší světlejší lesy, které odpovídají tvaru lesa středního (sdruženého) nebo nízkého (Konvička et al. 2004). V rozporu s plánem péče byly na území PP vytvořeny dvě rozsáhlejší holé paseky a obnova porostu probíhá výhradně uměle, bez využití přirozeného zmlazení.

Přínosem v současném hospodaření je ponechávání některých kmenů na místě k zetlení (zejména břízy). Velice pozitivní efekt na biodiverzitu má prosvětlování porostů při výchovné a výběrné obnovní těžbě ve V části PP.

Vůbec žádná péče nebyla věnována fragmentům nelesní vegetace. Přitom tato místa výrazně zvyšují biotopovou a druhovou diverzitu PP a bez péče dochází k jejich degradaci. Při krajích lesa byl také zjištěn nejvzácnější rostlinný druh PP, kterým je starček raketolistý (*Senecio erucifolius*).

Doporučení a závěr pro další postup v péči:

- Převést vybranou menší část porostů na tvar lesa středního.
- Věnovat větší péči výchově porostů s podporou přirozené obnovy – uvolňování pro podporu přirozeného zmlazení, zejména podpora dubu, vnášet i vzácnější druhy dřevin (např. jeřáb břek, jilm habrolistý).
- Ponechávat alespoň minimální počet stromů přirozenému rozpadu a rovněž ponechávat při výchovných zásazích určité množství dřeva k zetlení na místě.
- U porostů pěstovaných ve tvaru lesa vysokého udržovat zakmenění na stupni max. 8. Vyšší zakmenění (9–10) je pro diverzitu lesního porostu zcela nevhodné. Doba obmýtl lesa vysokého by neměla být vyšší než 120–130 let.
- Věnovat péči fragmentům nelesní vegetace.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem z hlediska ochrany přírody je zachování lesního porostu se skladbou dřevin a věkovou strukturou blízké přirozené skladbě.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) Péče o lesy

Rámcová směrnice péče o lesní porosty

Rámcová směrnice je zpracována formou tabulky a nachází se v příloze č. 7. Pro lesní porosty v PP je vytvořena jedna rámcová směrnice pro všechny SLT. V rámci porostů je vylišeno 5 porostních typů:

Porostní typ A: DB – vysoký les

Porostní typ B: DB střední (sdružený) les v převodu, hlavní porost ve věku do 60 let

Porostní typ C: DB střední (sdružený) les v převodu, hlavní porost ve věku nad 60 let

Porostní typ D: DB – střední (sdružený) les

Porostní typ E: listnatý s převahou JS, BŘ

Zásady lesního hospodaření jsou takové, aby

- 1) byla i nadále udržena dřevinná skladba blízká přirozenému složení v porostech s vhodnou dřevinnou skladbou
- 2) došlo k obnově přírodě blízké skladby v porostech nevhodné skladby
- 3) byla část porostů vysokého lesa převedena na tvar lesa středního (sdruženého)
- 4) byl zabezpečen alespoň minimální výskyt dřevní hmoty ponechaný přirozenému rozpadu a zetlení.

Porostní typ D – střední les se na území PP v současnosti v typické podobě nevyskytuje. Ačkoliv některé porosty mají dvouetážovou strukturu, další charakteristiky (podíl a složení etáží) nejsou vyhovující. Pokud bude plán péče naplňován, tak část porostů bude na tento typ postupně převeden. V dalších deceniích se tyto porosty budou řídit zásadami pro porostní typ D – střední les, které jsou v rámcové směrnici obsaženy. Převod na les střední (sdružený) znamená poměrně razantní prvotní zásah do porostu. Jedná se v podstatě o clonnou seč s cílevědomým ponecháváním nadějných jedinců. Vzhledem k vysoké citlivosti starších dubů na náhlé prosvětlení je nutné tuto seč provést u porostů starších 70 let postupně.

Pro porostní typ A – DB vysoký les je oproti zvyklostem určena poměrně nízká doba obmýtlí – 120 let. Nižší perioda více vyhovuje vzácným druhům světlejších lesů. Ponechávání výstavků na dožití a zetlení na místě zabezpečí podmínky i pro druhy vázané na toto prostředí.

Při hospodaření v lese a rekonstrukci středního lesa je potřeba pamatovat, že na území zvláště chráněného území je primárním cílem ochrana přírody a podpora biodiverzity, nikoliv produkce dřeva. Nicméně způsob obhospodařování ve tvaru středního lesa respektuje produkční funkci lesů a jedná se o tvar lesa udržovaný intenzivními zásahy.

b) Péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	Odstraňování náletových dřevin a křovin	Kosení a/nebo pastva travních porostů
Vhodný interval	1 x 5 let	1 x 2 roky
Minimální interval	1 x 10 let	1 x 5 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře		křovinořez (kosa) pastva ovcí a/nebo koz
Kalendář pro management		kosení 15.6.-31.8. pastva 15.5.-30.9.
Upřesňující podmínky	Odstraněné dřeviny musí být odstraněny z lokality.	Posečená hmota musí být odstraněna z lokality. Pastva ani sečení by nemělo proběhnout naráz. Plochu rozdělit na poloviny, v kterých by měl management proběhnout minimálně v měsíčním odstupu.

c) Péče o rostliny

Žádnému rostlinnému druhu není věnována zvláštní péče. Soubor opatření si klade za cíl mimo jiné zachování druhové diverzity rostlin v doubravách a fragmentech nelesní vegetace.

Pro zachování a podporu druhové diverzity rostlin doubrav, zejména bylinného patra, jsou důležité následující zásady:

- 1) zachování dřevinné skladby blízké přirozenému složení
- 2) zakmenění udržovat na stupni 8, při vyšším dochází ke snižování diverzity bylinného patra
- 3) obnovu porostů provádět podrobným způsobem spíše maloplošnými obnovními prvky, při holých sečích a velkoplošné obnově by docházelo k přílišné degradaci bylinného patra
- 4) vyvarovat se při lesnických zásazích přílišnému poškozování půdního povrchu (vyvarovat se např. zásahům v době, kdy je půda zamokřená, používat lehčí mechanizaci, koně)
- 5) při expanzi křovin bezu černého tyto křoviny vyřezávat, alespoň na plochách s vyšším zápojem. Bez černý svým zápojem vede k ruderalizaci a snižování diverzity bylinného patra a k ústupu vzácnějších druhů, rovněž zamezuje přirozené obnově dřevin.

d) Péče o živočichy

Žádnému živočišnému druhu není věnována zvláštní péče. Soubor opatření je navržen tak, aby byla podpořena co nejvyšší druhová diverzita živočichů. Vedle výše popsaných zásad pro podporu diverzity rostlin jsou navrženy pro živočichy další opatření:

- 1) V porostech budou ponechávány některé stromy na dožití a přirozenému rozpadu a zetlení na místě. Počet ponechaných stromů je stanoven na minimálně dva na 1 ha. Přičemž tato hodnota nemusí být dodržována na ploše striktně rovnoměrně, ale podle podmínek (takže např. na jednom ha nebude ponechán žádný strom, ale na sousedním hektaru budou ponechány 4 stromy).
- 2) Rovněž při výchovné těžbě bude ponechána na místě část dřeva k zetlení (tyčovina až kmenovina, nikoliv hroubí apod.). Ponechávání kmenů na místě při výchovné těžbě je nutné zejména do doby, než vybrané stromy stromy na dožití se nezačnou samovolně rozpadat.
- 3) V rámci opatření pro podporu živočichů budou vyhledány a nesmazatelným způsobem označeny stromy doupné a stromy s prokázaným hnízdištěm vzácnějších druhů ptáků (během decénia proběhne inventarizace takovýchto stromů dvakrát).
- 4) Označené doupné stromy budou při výchovných zásazích šetřeny a lze z nich následně vybrat i stromy ponechané přirozenému rozpadu (viz bod 1).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Popis lesních porostů a výčet zásahů v nich

Tato kapitola je zpracována formou tabulky, která je uvedena v příloze č. 8. Zásahy jsou taktéž zobrazeny v Mapě navržených zásahů a opatření v lesních porostech v příloze č. 9.

Výčet plánovaných zásahů v dílčích plochách na nelesních pozemcích

číslo plochy	výměra (ha)	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,26	vyřezání křovin a náletových dřevin	1	říjen-březen	1 x za 5 let
		ošetření ovocných stromů	2	říjen-březen	1 x za 10 let
		sečení travního porostu, alternativně pastva ovcí a/nebo koz	1	kosení 15.6.-31.8. pastva 15.5.-30.9.	1 x za 2 roky

naléhavost

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný
3. stupeň - zásah odložitelný

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je tvořeno z části loukami, sady a neudržovanými plochami s křovinami a z části pravidelně obdělávanou ornou půdou. Posláním ochranného pásma je především mírnit negativní vlivy z okolí. Louky, sady a křoviny tuto funkci plní. V místech, kde PP Chyjická stráž sousedí s ornou půdou, je však ochranné pásmo zcela nefunkční. V lesních porostech na kontaktu s ornou půdou dochází ke zvýšené eutrofizaci a ruderalizaci, která se projevuje především expanzí bezu černého a degradací bylinného podrostu. Rovněž ve fragmentech nelesní vegetace na obvodu lesa dochází k výrazné degradaci. Níže jsou navržena opatření, aby ochranné pásmo plnilo svou funkci.

- Změna z kultury orná půda na kulturu trvalý travní porost alespoň v pásu o šířce 20 m.
- Pokud jsou plochy využívány jako orná půda, vyloučit používání jakýchkoliv pesticidů a hnojiv v pásu minimálně 20 m od hranice PP (vhodné založení biopásů).
- Vyloučit terénní úpravy a stavební činnost s výjimkou činností, které mají za cíl zlepšení přírodního stavu.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

PP byla v roce 2012 zaměřena. K vyznačení území v terénu postačují cedule, které by měly být na všech přístupových cestách a dále na význačných lomových bodech a alespoň jednotlivě v dlouhých rovných úsecích (postačující je 25-30 cedulí). Cedule je třeba při dožití či poškození obnovovat. Vzhledem k tomu, že PP tvoří izolovaný lesní komplex obklopený zemědělskou půdou, není nutné pruhové značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

V roce 2012 byla PP zaměřena. Ve vymezení PP nejsou v současnosti shledávány žádné nedostatky.

3.5 Návrhy na vzdělávací využití území

U PP je vhodné umístit informační ceduli. Příhodné místo se nachází při SV okraji PP, kde podél hranice vede značená cykloturistická trasa.

3.6 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V PP byl v roce 2011 zpracován floristický a ornitologický průzkum. Jak je navrženo výše, na území by měla proběhnout inventarizace a označení doupných stromů. Je nutné provést průzkum entomologický, zaměřený na vybrané skupiny hmyzu (zejména motýly a xylofágní hmyz). Entomologické průzkumy by se neměly zaměřovat jen na lesní porosty, ale i na lemovou vegetaci křovin a přilehlé travinobylinné formace.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Zhotovení a Instalace hraničních stojanů (30 ks)	-----	90000
Zhotovení a instalace informačního panelu	-----	15000
Oplocení ploch převáděných na střední les pro podporu přirozené obnovy – standartní dřevěná nebo drátěná oplocenka (cca 2000 m)	-----	200000
Výsadba vzácnějších druhů dřevin, opatřené dřevěnou tyčkou jeřáb břek – cca 1060 ks třešeň ptačí – cca 1060 ks jilm habrolistý – cca 1060 ks	-----	190800 Pzn. 1
Ošetření ovocných stromů v DP 1	-----	5000
Inventarizační průzkumy (vybrané skupiny bezobratlých)	-----	50000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	530800
Opakované zásahy		
Vyřezání křovin a náletových dřevin na nelesních plochách (DP 1) na ploše 0,26 ha	3900 Pzn. 2	7800
Sečení křovinořezem nebo pastva nelesních ploch (DP 1) na ploše 0,26 ha	6500 Pzn. 3	32500
Údržba a oprava oplocení a individuální ochrany vysazovaných dřevin, 1 x za 3–5 let	20000	60000
Vyhledání a označení nesmazatelným způsobem doupných stromů a stromů s prokázaným hnízdištěm vzácnějších druhů ptáků	5000	10000
Opakované zásahy celkem (Kč)		110300
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	661100

Pzn. 1: Cena je přibližná pro průměrné ceny v roce 2011. Kalkulována je pro krytokořenné (Root, kontejnery) poloodrostky, cca 45 Kč/ks. Cena výsadby je počítána 15000 Kč/1000 sazenic.

Pzn. 2: Cena je stanovena 15000 Kč/ha. Křoviny a nálet jsou jen rozptýleny, pouze při vnějším okraji DP je vzrostlejší souvislý lem. Pokud budou plochy následně sečeny či paseny, nebude opětovného vyřezávání potřeba.

Pzn. 3: Pro dlouhodobou absenci obhospodařování je počítáno s navýšením sazby na 25000 Kč/ha.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Demek J. et al. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. – Academia, Praha.
- Dreslerová, J., Svátek, M. (eds.) (2009): Sborník příspěvků ze semináře Nízké a střední lesy v krajině, Brno, 3.–4. dubna 2009. MZLU v Brně.
- Faltysová H., Mackovčín P., Sedláček M. et al. (2002): Královéhradecko. In: Mackovčín P. et Sedláček M. (eds): Chráněná území ČR, svazek V. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- Grulich V. (1997): Senecio. L – starček. – In: Slavík B. et Štěpánková J.[eds.], Květena České republiky, 7: 250–280. Academia, Praha.
- Gerža M. (2011): PP Chyjická stráž. Floristický průzkum. – Ms., depon. in Odbor živ. pr. a zem. Královéhradeckého kraje, Hradec Králové.
- Hutník V. et Gerža M. (2011): PP Chyjická stráž. Ornitologický průzkum. – Ms., depon. in Odbor živ. pr. a zem. Královéhradeckého kraje, Hradec Králové.
- Konvička M., Čížek L., Beneš J. (2004): Ohrožený hmyz nížinných lesů: ochrana a management. – Sagittaria, Olomouc.
- Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.
- Plesník J., Hanzal V. et Brejšková L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. List of threatened species in the Czech Republic. Vertebrates. AOPK ČR, Praha.
- Portál české informační agentury životního prostředí Cenia, www.cenia.cz.
- Procházka F. [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). Příroda, 18: 1-166.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. 16: 1 – 79.
- Quitt E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1 : 500 000. Geografický ústav ČSAV, Brno.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S., Slavík B. [eds.] (1988): Květena České republiky 1, s. 103 – 121, Praha, AVČR.
- Šoltysová J. et Tomsa T. (2001): Plán péče přírodní památky Chyjická stráž na období 2001–2010. – Ms., depon. in Odbor živ. pr. a zem. Královéhradeckého kraje, Hradec Králové.
- Utinek D. (2009): Rámcové směrnice pro pěstování středního lesa. – Ochrana přírody, 2009/4: 12–14.

4.3 Seznam používaných zkratk

- AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
LHC – lesní hospodářský celek
LHP – lesní hospodářský plán
SLT – soubor lesních typů
PP – přírodní památka
ZCHÚ – zvláště chráněné území
k.ú. – katastrální území

4.4 Zhotovitel plánu péče

Mgr. Michal Gerža
Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických horách
e-mail: gerzamichal@centrum.cz, tel. 776 829 741
IČO: 72804602

5. Obsah

1	Základní údaje o zvláště chráněném území	2
1.1	Základní identifikační údaje	2
1.2	Údaje o lokalizaci území	2
1.3	Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4	Výměra území a jeho ochranného pásma	4
1.5	Překryv území s jinými chráněnými územími	4
1.6	Kategorie IUCN	4
1.7	Předmět ochrany ZCHÚ	5
1.7.1	Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	5
1.7.2	Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	5
1.8	Cíl ochrany	6
2	Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1	Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	7
2.2	Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	11
2.3	Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	13
2.4	Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	13
2.4.1	Základní údaje o lesích	13
2.4.2	Základní údaje o nelesních pozemcích	14
2.5	Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	15
2.6	Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	15
3	Plán zásahů a opatření	16
3.1	Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	16
3.1.1	Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	16
3.1.2	Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	18
3.2	Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	19
3.3	Zaměření a vyznačení území v terénu	19
3.4	Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	19
3.5	Návrhy na vzdělávací využití území	19
3.6	Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	19
4	Závěrečné údaje	20
4.1	Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	20
4.2	Použité podklady a zdroje informací	21
4.3	Seznam používaných zkratk	21
4.4	Zhotovitel plánu péče	22

Přehled příloh

Příloha č. 1:

Orientační mapa s vyznačením území

Příloha č. 2:

Ortofotomapa s vyznačením území

Příloha č. 3:

Katastrální mapa s vyznačením území

Příloha č. 4:

Mapa typologická

Příloha č. 5:

Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Příloha č. 6:

Mapa dílčích ploch

Příloha č. 7

Rámcová směrnice péče o lesní porosty

Příloha č. 8

Popis lesních porostů a výčet zásahů v nich

Příloha č. 9

Mapa navržených zásahů a opatření v lesních porostech

Příloha č. 10

Fotodokumentace

Příloha č. 10

Fotodokumentace.

Všechny fotografie byly pořízeny 23. 5. 2011.

Foto 1: Dubohabřina s druhově chudým podrostem s dominancí konvalinky vonné (*Convallaria majalis*). Střední část PP, porost 2Ba11/7.

Foto 2: Dubohabřina s chudším podrostem s dominancí svízele vonného (*Galium odoratum*) ve V části PP (S část porostu 2Da9).

Foto 3: Dubohabřina s druhově velmi bohatým podrostem . JV část PP, porost 2Da9.

Foto 4: Dubohabřina s bohatým porostem brčálu menšího (*Vinca minor*). Z část PP, střední část porostu 601A17.

Foto 5: Mrtvé dřevo ve V části PP (porost 2Da9).

Foto 6: Dvouetážová struktura porostu v JV části PP se smíšenou spodní etáží a výstavkovou dubovou etáží (porost 2Da9). Bylinný podrost je velmi sporadický.

Foto 7: Lípa srdčitá výmladkového původu.

Foto 8: Dub letní výmladkového původu.

Foto 9: Silná pařezová výmladnost dubu, která je zcela potlačována okusem zvěře.

Foto 10: Holina v oplocence s výsadbou dubu. Vznik holin při lesním hospodaření je v PP nepřipustný. Na ploše by měly být z původního porostu ponechány dřeviny nejmladších věkových kategorií (po tyčovině) pro tvorbu druhově a věkově různorodé směsi. Neměl by chybět dubový výstavek na dožití V část PP, porost 2Ca0.

Foto 11 a 12: Áron plamatý (*Arum maculatum*) ve V části PP.

Foto 13 a 14: Silně ohrožený prorostlík dlouholistý (*Bupleurum longifolium*) v JV cípu PP. Detail květu a pohled do porostu s prorostlíkem v popředí.

Foto 15: Lilie zlatohlavé (*Lilium martagon*) jsou často poškozovány okusem zvěře.

Foto 16: Trs krtičníku křídlatého (*Scrophularia umbrosa*) v mokřině ve V části PP.

Foto 17: Lužní porost s tůňkou na ploše pramenišť ve střední části PP (porost 2Aa8).

Foto 18: Lužní porost na ploše pramenišť ve střední části PP (porost (2Aa8) s dominancí ostřice ostré (*Carex acutiformis*).

Foto 19: Pramenná plocha s dominancí ostřice oddálené (*Carex remota*) a rozrazilem potočným (*Veronica beccabunga*).

Foto 20: Lužní porost podél stružky ve V části PP.

Foto 21: Starý sad zarůstající dřevinami (DP 1).

Foto 22: Mraveniště mravenců rodu *Formica* na kraji lesa u starého sadu.

Foto 22: Mraveniště mravenců rodu *Formica* na kraji lesa u starého sadu.

